

Processbeskrivningar Uppsala stift

I detta dokument beskriver Uppsala stift sina processer med fokus på hur vi hanterar personuppgifter. Syftet med att dokumentera processerna på detta sätt är att uppfylla kraven i EU:s dataskyddsförordning "General Data Protection Regulation (GDPR) 2016/679" samt tillhörande nationell lagstiftning¹.

Med församling avses i det följande församlingar som inte ingår i pastorat.

Biskopsval

Svenska kyrkan är indelad i 13 olika stift. Varje stift har en biskop. När en biskop slutar, ofta när hen går i pension, ska ett biskopsval förrättas för att utse en ny biskop som efterträdare. Det är stiftsstyrelsen, Svenska kyrkans styrorgan på stiftsnivå, som är ansvarig för biskopsvalet.

Uppsala stift genomför biskopsval under 2018, och den nye biskopen träder i tjänst i mars 2019.

I [8 kap. kyrkoordningen \(pdf\)](#) beskrivs detaljerat vad som är en biskops uppgifter och hur biskopsvalet går till.

Vem får rösta?

Röstberättigade vid ett biskopsval är präster och diakoner med tillsvidareanställning eller tidsbegränsad anställning som varar minst sex månader i stiftet eller i någon av dess församlingar eller pastorat, stiftsstyrelsens och domkapitlets ledamöter samt elektorerna som väljs av kyrkofullmäktige i församlingar och pastorat.

Det totala antalet elektorerna i stiftet är lika med antalet röstberättigade präster och diakoner den dag då stiftsstyrelsen beslutar om tidpunkt för biskopsvalet. Elektorerna och deras ersättare väljs av kyrkofullmäktige. Valbar som elektor är den som är kyrkobokförd i församlingen eller pastoratet, är döpt, tillhör Svenska kyrkan och har fyllt 18 år senast på valdagen.

Ingen har mer än en röst även om man skulle tillhöra mer än en av de röstberättigade grupperna. Röslängden för röstberättigade präster och diakoner fastställs av stiftsstyrelsen. Valet av elektorerna rapporteras in till stiftet som gör en sammanställning som utgör röslängd över valda elektorerna.

¹ Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning samt Förordning (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Behandling av personuppgifter

Följande delprocesser innebär att personuppgifter behandlas:

- Förberedelser
- Nomineringsval
- Biskopsval

Förberedelser

1. Förberedelse stiftsstyrelsebeslut. Stiftskansliet tar fram ett underlag för pastorat/församlingar med förslag till beslut angående val av elektorer. Underlaget utgörs av en lista, där uppgift om anställda präster och diakoner i stiftet och dess pastorat/församlingar hämtas från Kyrksam². Uppgifterna stäms av med pastoraten/församlingarna och kompletteras vid behov.

En vecka före stiftsstyrelsens beslut hämtas också uppgifter om antal röstberättigade medlemmar i kyrkovalet per pastorat/församling från kyrkobokföringen (KBOK). Dessa uppgifter utgör underlag för stiftsstyrelsens beslut om fördelning av antal elektorer per pastorat/församling.

Ändamålet med detta steg är att få fram ett korrekt beslutsunderlag till stiftsstyrelsen och den lagliga grunden är avtal; dels anställningsavtal (för röstberättigade präster och diakoner), dels 38 kap. 16–17 §§ kyrkoordningen (som anger hur val av elektorer går till).

2. Stiftsstyrelsebeslut. Baserat på underlaget från steg 1, fattar stiftsstyrelsen beslut om antal elektorer per pastorat/församling samt tidpunkt för när valet ska ske. Underlaget består av ett tjänsteutlåtande³ samt en lista med anonymiserade uppgifter i en sammanställning över antal präster, diakoner, antal medlemmar samt antal elektorer.

Beslutet protokollförs och protokollet diarieförs och anslås på stiftskansliets anslagstavla i entrén samt publiceras på intranätet. Protokollsutdrag skickas per e-post till valförrättare, ordförande och vice ordförande i stiftsfullmäktige, ordförande och vice ordförande i kyrkofullmäktige, ordförande i kyrkoråd samt kyrkoherdar. De personuppgifter som behandlas vid utskick är namn och e-postadress.

² Kyrksam är det gemensamma organisationsregistret för Svenska kyrkan. Enligt Svenska kyrkans bestämmelser SvKB2014:1 2 § ska Kyrksam utgöra ett aktuellt register över Svenska kyrkans anställda, förtroendevalda och andra aktiva.

³ För information om hur vi behandlar anställdas personuppgifter, se [Uppsala stifts integritetspolicy](#).

Ändamålet med detta steg är att uppfylla kraven i 8 kap. 16-17 §§ kyrkoordningen och laglig grund är därmed avtal.

3a. Val av elektor. Själva valet sker i pastorat/församling, varför endast resultatrapporteringen beskrivs här. Efter avslutat val skickar pastorat/församlingar en lista med valda elektor och ersättare till stiftet via e-post eller vanlig post. Listan innehåller personuppgifterna namn, adress, e-postadress samt ersättningsordning för valda elektor och ersättare.

Listan diarieförs och uppgifterna läggs in i Kyrksam av handläggare på stiftskansliet.

Ändamålet med detta steg är att uppfylla kraven i 8 kap. 16-23 §§ kyrkoordningen, så även här utgör avtal laglig grund.

3b. Förslagslåda. Som ett sätt att öka demokratin i biskopsvalet finns en möjlighet för enskilda personer som är medlemmar i Svenska kyrkan och bosatta i Uppsala stift att komma med förslag på vem som skulle kunna bli nästa biskop. Den person som föreslås ska vara tillfrågad och acceptera att ställa upp som biskopskandidat om det blir aktuellt. Förslag lämnas i en digital förslagslåda på Uppsala stifts externa webb, och följande uppgifter samlas in:

- Namn, titel och arbetsort för personen som föreslås som ny biskop.
- Bekräftelse på att den föreslagna personen är tillfrågad och har accepterat att ställa sig till förfogande som biskopskandidat om det blir aktuellt.
- Bekräftelse på att förslagsställaren eller någon annan röstberättigad person kommer att plädera för den föreslagna personen på pläderingsmötet.
- Förslagsställarens namn, personnummer, adress och/eller telefonnummer samt e-postadress.

Personnummer används för att säkerställa att förslagsställaren är medlem i Svenska kyrkan (genom kontroll mot kyrkobokföringen).

Ändamålet med detta steg är en öppen, demokratisk process och laglig grund är berättigat intresse för att ta in uppgifter om förslagsställaren. Motiveringen är att om personen är intresserad av att deras förslag ska beaktas, så måste vi kunna kontrollera att personen uppfyller kriterierna för vem som får lämna förslag.

Laglig grund för att hantera information om medlemskap i Svenska kyrkan (för både förslagsställare och den föreslagna personen) är icke vinstdrivande organisationers rätt att behandla uppgifter om sina medlemmar⁴.

⁴ Dataskyddsförordningen, artikel 9 d)

När en föreslagen person har kontrollerats för att säkerställa att hen är en verklig person, inhämtas uttryckligt samtycke för att publicera uppgifter om namn, titel och arbetsplats (oftast pastorat/församling) på Uppsala stifts externa webb.

OBS! Detta steg tillhör inte den formella processen, och löper därför parallellt med de formella stegen, vilket är anledningen till att det inte fått ett eget ordningsnummer (3b istället för 4).

4a. Underlag röstlängd för präster och diakoner.

Uttag från Kyrksam av uppgifter rörande röstberättigade präster och diakoner stäms av med de uppgifter som finns sedan steg 1. Eventuella tveksamheter stäms även av med kyrkoherde i pastorat/församling via e-post. De personuppgifter som hanteras är namn, titel och pastorat/församling för varje röstberättigad. Den slutliga röstlängden beslutas av stiftsstyrelsen i nästa steg

Ändamålet med detta steg är att säkerställa att röstlängden är korrekt, och laglig grund är avtal, det vill säga anställningsavtal (för de röstberättigade som är anställda av Svenska kyrkan) samt 8 kap. 15 § kyrkoordningen.

4b. Sammanställning elektor

När resultaten av elektorsvalen har kommit in till stiftskansliet, förbereder stiftshandläggaren ett underlag till röstlängd som utgörs av en sammanställning av alla valda elektor och ersättare.

5. Fastställande av röstlängd. Stiftsstyrelsen fattar beslut om den slutliga röstlängden över präster och diakoner. Beslutet protokollförs och protokollet diarieförs samt anslås tillsammans med den fastslagna röstlängden på stiftskansliets anslagstavla i entrén. Protokollet samt röstlängd (med uppgifter för respektive pastorat/församling) sänds också till samtliga pastorat/ församlingar per e-post.

Enligt 8 kap. 15 a § kyrkoordningen har den röstberättigade präst eller diakon som anser sig berörd av felaktig uppgift i röstlängden, eller anser sig felaktigt utelämnad, rätt att inom en vecka skriftligen hos stiftsstyrelsen begära att uppgiften rättas. Om stiftsstyrelsen anser att uppgiften är korrekt och därmed inte anser att korrigeringen behövs, är det möjligt att enligt 8 kap. 39 a § kyrkoordningen överklaga till valprövningsnämnden. Skrivelse med överklagandet ska ha kommit in till stiftsstyrelsen inom två veckor från det att röstlängden har anslagits på stiftskansliets anslagstavla i entrén. Om överklagande inkommer behandlas de personuppgifter som finns i överklagandet och i röstlängden.

Röstberättigade i biskopsvalet är:

1. domkapitlets och stiftsstyrelsens ledamöter,
2. de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner i stiftet eller i någon av dess församlingar eller pastorat, och
3. särskilt utsedda elektor.

Ändamålet med detta steg är att säkerställa att röstlängden är korrekt, och laglig grund är anställningsavtal (för de röstberättigade som är anställda av Svenska kyrkan) och 8 kap 15 och 15a §§ kyrkoordningen.

Nomineringsval

Valprocessen inleds med ett nomineringsval för att få fram kandidater. Alla som är röstberättigade kan nominera namn. De som fått minst fem procent av rösterna vid nomineringsvalet går vidare till biskopsvalet. Om möjligt ska dock minst fem kandidater tas fram. Resultatet av nomineringsvalet skickas till Svenska kyrkans ansvarsnämnd som gör en behörighetsprövning av kandidaterna.

Efter nomineringsvalet anordnas en hearing/utfrågning. Kandidaterna presenteras också på biskopsvalets hemsida.

1. Nomineringsval. Nomineringsvalet inleds med möjlighet till plädering, det vill säga att tala för och presentera de olika personer som föreslås som kandidater. Rätt att plädера muntligen har de som är röstberättigade, inklusive de som är ersättare. I samband med pläderingarna läses också namnen på de personer som kommit in via förslagslådan upp, även om ingen har pläderat för dem.

Efter pläderingarna ges tillfälle till överläggningar i grupper. Nomineringsvalet sker sedan på en i förväg beslutad tid, för att de som vill rösta men inte lyssna på pläderingarna ska veta när de ska komma. Vid röstningsförfarandet används röstlängden, i form av utskrivna listor, för att pricka av de röstberättigade. I röstlängden anges namn, personnummer och pastorat/ församling för de röstberättigade. Personnummer används för att de röstberättigade ska kunna identifieras på ett betryggande sätt. Den som röstar lägger sin röstsedel (med namn på den man vill se som kandidat i biskopsvalet) i valurnan.

När röstningen är avslutad räknas rösterna, resultatet protokollförs, protokollet diarieförs och anslås på stiftskansliets anslagstavla i entrén. De personuppgifter som anges i protokollet är namn på kandidaterna, deras röstetal och namn på ledamöter i stiftsstyrelsens arbetsutskott och sekreteraren. Resultatet av nomineringsvalet kommuniceras med media t ex Kyrkans tidning och publiceras på stiftets hemsida.

Nomineringsvalet (och elektorsvalet) kan överklagas hos Svenska kyrkans valprövningsnämnd i enlighet med 8 kap. 38 § kyrkoordningen. Elektorsvalet kan enbart överklagas i samband med att nomineringsvalet överklagas. Skrivelse med överklagandet ska ha kommit till stiftsstyrelsen senast en vecka efter att resultatet har anslagits enligt ovan. Om överklagande inkommer behandlas de personuppgifter som finns i överklagandet och i de andra handlingarna som nämns i detta steg.

Ändamål med detta steg är att genomföra ett nomineringsval enligt kyrkoordningens regler och stiftsstyrelsens beslut. Laglig grund är avtal, det vill säga anställningsavtal (för de röstberättigade som är anställda av Svenska kyrkan) och 8 kap. 24–39 §§ kyrkoordningen.

2. Behörighetsprövning. När överklagandeperioden har passerats, skickar stiftshandläggaren en begäran om behörighetsförklaring tillsammans med protokollet från nomineringsvalet till Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar. Om någon av kandidaterna redan är vigd till biskop, omfattas hen inte av behörighetsprövningen eftersom hen redan är behörig.

De som får minst fem procent av rösterna i nomineringsvalet går vidare till biskopsvalet efter Ansvarsnämndens behörighetsprövning. Om möjligt ska fem kandidater tas fram, vilket kan innebära att någon blir kandidat även om hen får mindre än fem procent.

Ändamålet med steget är att säkerställa att kandidaterna uppfyller de krav som ställs på en biskop. Laglig grund är avtal, det vill säga 8 kap. 8 § samt 25 kap. 2 § kyrkoordningen. Beträffande känsliga personuppgifter tillkommer rätten för stiftet att hantera information om medlemmar i Svenska kyrkan.

3. Hearing/utfrågning. Hearing av kandidaterna sker i form av möten med muntlig intervju och/eller anföranden. Dessa möten videofilmas och sprids via stiftets externa webbsida.

Ändamålet med behandlingen är journalistiskt: vi vill informera röstberättigade, anställda och allmänhet om vilka kandidaterna är och vad de står för. Detta tycker vi är en samhällsviktig information. Eftersom ändamålet är journalistiskt gäller dataskyddsförordningens regler om laglig grund och rättigheter inte här.

4. Presentation av kandidater. Utöver hearingen kommer kandidaterna också att presenteras på externwebben med en biografi och foto. Dessutom hålls i Uppsala domkyrka en rad mässor där kandidaterna står för predikan, som ett ytterligare sätt att presentera sig. Även mässorna filmas och den redigerade filmen läggs tillsammans med övrig presentation på stiftets externa webb. Även här är ändamålet journalistiskt.

Ändamålet med steget är att ge en så god bild som möjligt av hur väl kandidaterna passar för att bli biskop.

Biskopsval

Biskopsvalet förrättas kontraktsvis med valförrättare utsedda av stiftsstyrelsen. Om någon kandidat får mer än hälften av rösterna är valet klart. I annat fall sker en andra valomgång mellan de två kandidater som fått flest röster.

En eventuell andra valomgång äger därefter rum. Den som då får flest röster har valts till biskop och kallas därmed biskop electus/electa till dess biskopsvigning skett.

Biskopsvigning sker därefter i Uppsala domkyrka. Ärkebiskopen viger den nya biskopen, assisterad av andra biskopar i Svenska kyrkan samt särskilt inbjudna biskopar från andra kyrkor. Även andra särskilt inbjudna gäster deltar i vigningen och vigningsgudstjänsten är öppen för alla att delta i.

1. Förberedelse. I förberedelsesteget skickar stiftshandläggaren ut röstlängder (över präster och diakoner samt sammanställning av valda elektorer) per beslutat valområde (vanligtvis kontrakt) till respektive valförrättare. Samma röstlängd som i nomineringsvalet används, och skickas per e-post i form av en lista. Röstlängden skrivs sedan ut, så att avprickning av de röstberättigade kan ske i vallokalen.

Ändamålet med detta steg är att säkerställa att en korrekt röstlängd används vid biskopsvalet. Laglig grund är avtal, se 8 kap. 15 § kyrkoordningen.

2. Första valomgång. Själva biskopsvalet förrättas i de av stiftsstyrelsen beslutade valområdena. Val sker med slutna sedlar, och varje röstberättigad anger namnet på den kandidat som hen anser vara lämpligast att bli biskop i stiftet.

Ändamålet med detta steg är att välja en ny biskop för stiftet, och laglig grund är avtal, se 8 kap. 27-31 §§ kyrkoordningen.

3. Rösträkning. Omedelbart efter det att röstningen har förklarats avslutad räknas rösterna. Resultatet av rösträkningen är preliminärt.

Valförrättaren skickar sedan protokoll från valförrättningen tillsammans med en förteckning över de röstande och valsedlarna till stiftsstyrelsen för slutlig sammanräkning.

Stiftsstyrelsen ansvarar för sammanräkningen av inlämnade resultat från samtliga valområden. Om en kandidat har fått mer än 50 procent av rösterna är valet avgjort, annars ska stiftsstyrelsen genast kungöra på stiftskansliets anslagstavla i entrén att en andra valomgång behövs, samt meddela de berörda. De personuppgifter som behandlas i detta steg är namn på kandidaterna, deras röstetal och namn på ledamöter i stiftsstyrelsens arbetsutskott och sekreteraren.

Resultatet av rösträkningen publiceras även på stiftets hemsida och kommuniceras med media enligt samma principer och med samma lagliga grund som i tidigare steg.

Ändamålet med rösträkningen är att avgöra resultatet av den första valomgången, samt att få fram ett beslutsunderlag för om det behövs ytterligare en valomgång. Laglig grund är avtal, det vill säga 8 kap. 32-33 §§ samt 36 § kyrkoordningen samt för publicering av namn och röstetal journalistiskt ändamål.

4. Ev. andra valomgång. Om ingen av kandidaterna har fått mer än 50 procent av rösterna, genomförs en andra valomgång på samma sätt som den första, med samma ändamål och samma lagliga grund. Den andra valomgången genomförs mellan de två kandidater som i det första valet har fått flest röster.

5. Ev. slutlig rösträkning. När en andra valomgång har utförts, genomförs rösträkning på samma sätt som i steg 3, med ändamålet att välja en ny biskop för stiftet och samma lagliga grund som i steg 3.

Det bekräftade resultatet anslås på stiftskansliets anslagstavla i entrén med namn på den person som valts till ny biskop. De personuppgifter som behandlas i detta steg är namn på kandidaterna, deras röstetal och namn på ledamöter i stiftsstyrelsens arbetsutskott och sekreteraren.

Resultatet av rösträkningen publiceras även på stiftets hemsida och kommuniceras med media enligt samma principer och med samma lagliga grund som i tidigare steg.

Ändamålet med rösträkningen är att avgöra resultatet av den första valomgången, samt att få fram ett beslutsunderlag för om det behövs ytterligare en valomgång. Laglig grund är avtal, det vill säga 8 kap. 32-33 §§ samt 36 § kyrkoordningen samt för publicering av namn och röstetal journalistiskt ändamål.

Biskopsvalet kan nu överklagas hos Svenska kyrkans valprovsnämnd i enlighet med 8 kap. 38 § kyrkoordningen. Skrivelse med överklagandet ska ha kommit till stiftsstyrelsen senast en vecka efter att resultatet har anslagits enligt ovan. De personuppgifter som behandlas är de som finns i överklagandet och i andra handlingar som nämns i detta steg.

Handlingar i denna process som upprättas eller inkommer diarieförs och arkiveras enligt Svenska kyrkans bestämmelser 2016:6, 2017:1 och 2017:2 (länk). Med undantag av valsedlar bevaras dessa handlingar. Valsedlar gallras efter 2 år.